

EKONOMSKI I SOCIJALNI SAVJET UJEDINJENIH NACIJA (ECOSOC)

Pedeset i osma sjednica — sedma točka dnevnog reda

Rezolucija usvojena od strane ECOSOC-a br. 1921 (LVIII):

SPREČAVANJE INVALIDITETA I REHABILITACIJA INVALIDNIH OSOBA

Ekonomski i socijalni savjet

Pozivaju se na svoje rezolucije 309 E (XI) od 13. srpnja 1950., pod nazivom »Socijalna rehabilitacija fizički onesposobljenih lica« i 1086 K (XXXIX) od 30. srpnja 1965., pod nazivom »Rehabilitacija invalida«, kao i na rezoluciju Generalne skupštine (UN) 2856 (XXVI) od 20. prosinca 1971., pod nazivom »Deklaracija o pravima mentalno zaostalih osoba«,

Uzimajući u obzir obavezu država članica u okviru Povelje Ujedinjenih Nacija, da poduzmu zajedničke i individualne akcije, u suradnji s Organizacijom (UN), radi obezbeđenja boljeg životnog standarda, pune zaposlenosti i povoljnijih uvjeta za ekonomski i socijalni razvoj,

Shvaćajući da je primjena ovakve obaveze još važnija kada su u pitanju invalidne osobe,

Pozivajući se na principe Opće deklaracije o ljudskim pravima (Rezolucije Generalne skupštine 2200A (XXI/aneks), Deklaracije o pravima djeteta (Rezolucija Generalne skupštine 1386 (XIV).), kao i na standarde socijalnog progressa zapisane u pravilnicima, konvencijama i preporukama Dječjeg fonda Ujedinjenih Nacija, Međunarodne organizacije rada, Organizacije ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, Svjetske zdra-

vstvene organizacije i drugih zainteresiranih organizacija,

Ističući da je Deklaracija o socijalnom razvoju i napretku (Rezolucija Generalne skupštine 2452 XXIV.) proklamirala potrebu da se zaštite prava i obezbijedi briga i rehabilitacija fizički i mentalno invalidnim osobama,

Shvaćajući da zbog fizičkog i mentalnog invaliditeta, kao i reakcije društva na njih, stotine milijuna ljudi spriječeni su da uživaju sva prava i mogućnosti koje pružaju društvene zajednice u kojima žive,

Zapažajući da je napredak u sprečavanju invaliditeta i razvoju rehabilitacijskih službi koje pomažu invalidnim osobama da prevladavaju ili smanje posljedice invaliditeta postignut, zahvaljujući naporima vlada i dobrovoljnih organizacija u raznim zemljama, kao i tehničkoj i drugoj pomoći od strane raznih organizacija Ujedinjenih nacija, od strane vlada na bilateralnoj osnovi i od nevladinih organizacija, ali da je taj napredak nedovoljan da preduprijedi i značajno smanji slučajeve invalidnosti ili da obezbijedi efikasnu pomoć za veliku većinu invalidnih osoba u svijetu,

Uvjeren, da je problem invalidnih osoba značajna komponenta ekonomskih i socijalnih uvjeta svake zemlje i sljedstveno tome, programi sprečavanja invalidnosti i rehabilitacije inva-

lida značajan dio općih planova ekonomskog i socijalnog razvoja, za koje odgovornost pada na vlade, koje po potrebi, surađuju na tom polju sa nevladinim organizacijama,

1. **Skreće pažnju** vladama na uvećane razmjere problema invalidnosti i invalidnih osoba u svijetu,

2. **Traži** od vlada:

a) da poduzmu zakonske mjere kako bi olakšale pravovremeno otkrivanje i sprečavanje invaliditeta kao i efikasnu organizaciju službi za invalidne osobe;

b) da izvrše analizu i evaluaciju postojećih službi, uključujući tu i službe organizirane od strane nevladinih organizacija;

c) da uključe u svoje planove za razvoj mjere za uspostavljanje odgovarajućih službi, ili za poboljšanje već postojećih, posebno imajući u vidu postizanje bolje integracije invalidnih osoba u komuni putem koordinacije programa aktivnosti vladinih i nevladinih organizacija;

d) da razmotre mogućnost za uključivanje projekata na polju sprečavanja invaliditeta i rehabilitacije invalidnih osoba u svoje nacionalne programe, (ovdje se misli na nacionalne programe tehničke pomoći zemalja u razvoju) i za pripremanje zahtjeva za tehničku pomoć na tom polju iz Programa ujedinjenih nacija za razvoj;

e) da nastoje obezbijediti obrazovanje, profesionalnu izobrazbu i odgovarajuće zaposlenje, kao i prava iz socijalnog osiguranja svim grupama invalidnih osoba, s tjelesnim, mentalnim ili senzornim invaliditetom;

3. **Traži** od generalnog sekretara UN da nastavi i proširi, u okviru postojećih sredstava, aktivnost na ovom polju u suradnji sa zainteresiranim organizacijama;

a) da pomogne vladama, na njihov zahtjev, u planiranju, organiziranju i proširenju programa za sprečavanje fizičkog i mentalnog invaliditeta i za

rehabilitaciju invalidnih osoba, uključujući zaštitu invalidne djece;

b) da poduzme studije specijalnih problema na ovom polju, a posebno onih u zemljama u razvoju, koje se odnose na financiranje službi sprečavanja invalidnosti i rehabilitacije, na potrebe posebnih grupa kao što su mentalno oboljeli i zaostali, slijepi, gluhi, osobe sa više invaliditeta i ostale, na eliminaciju socijalnih predrasuda i diskriminacije, koja pogađa invalidne osobe, službu rehabilitacijskih konsultanata, koordinaciju između rehabilitacijskih službi, socijalnog osiguranja i službi mentalnog zdravlja, s obzirom na problem invaliditeta, a također i studije o ograničenjima specijalno organizovanog obrazovanja i profesionalnog osposobljavanja i potrebe za punom integracijom u društvu.

4. **Traži također** od generalnog sekretara da razmotri poduzimanje mjera za jačanje aktivnosti regionalnih komisija u cilju pružanja pomoći u planiranju, organiziranju i poboljšanju službi za sprečavanje invaliditeta i rehabilitaciju invalida;

5. **Predlaže** da zainteresirane organizacije započnu redovnu izmjenu informacija o svojim planovima i aktivnostima na ovom polju, posebno na regionalnoj osnovi;

6. **Traži** da se Fond Ujedinjenih nacija za djecu, Program Ujedinjenih nacija za razvoj, Međunarodnu organizaciju rada, Organizaciju Ujedinjenih nacija za obrazovanje, nauku i kulturu, Svjetska zdravstvena organizacija i zainteresirane nevladine organizacije sa zvaničnim statusom u ekonomskom i socijalnom savjetu, pridruže Ujedinjenim nacijama u dobro koordiniranim aktivnostima, da pomognu sve vlade, a posebno vlade zemalja u razvoju, u planiranju i realizaciji generalnih programa sprečavanja fizičke i mentalne invalidnosti i obezbjeđenja pogodnih rehabilitacij-

skih službi, a takođe traži od Ujedinjenih nacija, njihovih specijaliziranih akcija da pojačaju pomoć vladama, a posebno vladama zemalja u razvoju u formuliranju programa, kao

i obrazovanja instruktora za sprečavanje invaliditeta i rehabilitaciju invalidnih osoba u svijetu.

1948. plenarni sastanak
6. svibnja 1975.

Summary

(Here is UN ECOSOC Resolution on the Prevention of Disability and Rehabilitation of Disabled Persons, adopted on 22 May 1975. at the 58. session-Agenda item 7).

Preveo s engleskog dr S. Mašović